

פרויקט גולשים נגישים

דו"ח סקירת פיילוט בפרק מרותקי הבית

הפרויקט מופעל בתמיכת הקרן למפעלים מיוחדים, המוסד לביטוח לאומי

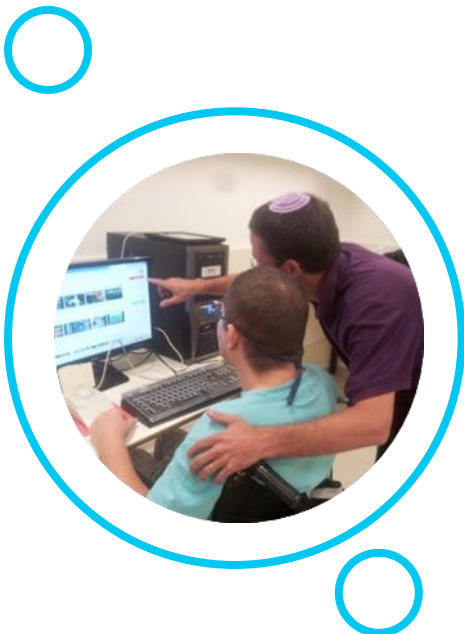
הפרויקט מלווה במחקר חיצוני מטעם מכון סאלד

המחברים:

תמיר אילי, רכזת מדידה והערכה

גלעד שוברט, מנהל פרויקט גולשים נגישים

עמותת מחשבה טובה

דו"ח זה נועד לשימוש פנימי בלבד, אין להשתמש / להפיץ או להעתיק מידע כלשהו המופיע במסמך ללא אישור בכתב מהנהלת העמותה.

קורס גולשים נגישים פרק 'מרותקי הבית' הינו חלק מתוכנית הקרן למפעלים מיוחדים של הביטוח הלאומי וממומן על ידה. דו"ח זה הינו דו"ח פנימי ומטרתו לסכם את פעילות הקורס, לבחון כיצד הקורס השפיע על המשתתפים והאם עמד במטרות וביעדים שהוגדרו לתוכנית, לצורך הפקת לקחים עבור קורסים עתידיים.

תיאור הקורס: קורס גולשים נגישים פרק 'מרותקי הבית' נערך במרכז היום למבוגרים 'צעד קדימה' בירושלים בין התאריכים 11/6/14 ל-1/2/15, הקורס כלל שלושים מפגשים (שני מפגשים בשבוע) ועוד מפגש נוסף בו נערכו ראיונות סיום. אוכלוסיית הקורס הינה אנשים בעלי שיתוק מוחין שמגיעים באופן קבוע אל מרכז היום.

לקורס נבחרו שבעה משתתפים בעלי יכולות בינוניות ביחס לכלל האוכלוסייה המרכז היום מבחינת יכולות קוגניטיביות ומוטוריות. לאחר תחילת הקורס הפסיקו את השתתפותם שני משתתפים בשל רמתם הגבוהה ביחס לשאר משתתפי הקורס ובכך התקבעה גודלה הסופי של קבוצת המשתתפים בקורס.

את הקורס החל להדריך שלמה לוי ובמחציתו, לאחר כשבע עשרה מפגשים, סיים את תפקידו בקורס בשל קליטה במשרה מלאה בגוף אחר. החליפה אותו רינת עמיר שהמשיכה להדריך את הקורס עד לסיומו.

יש לציין כי מדובר בקורס פיילוט ראשוני וכי נעשתה למידה רבה תוך כדי התקדמות הקורס באשר להבנת והתאמת תכני הקורס אל המשתתפים כמו גם במיפוי הצרכים והחסמים ומציאת העזרים וההנגשות המתאימים עבור המשתתפים, כאלו שיקלו על השתתפותם בקורס ויאפשרו שימוש נוח ככל הניתן במחשבים.

מטרות עבור אוכלוסיית היעד:

- **עצמאות במחשב:** העלאת הרצון והמוטיבציה לשימוש עצמאי במחשב אצל משתתפי הקורס.
- **כיף והנאה:** העברת קורס מהנה ומעשיר שיחזק את הקשר החיובי שלהם אל המחשב והשימוש בו.
- **מיפוי והבנת צרכי המשתתפים:** מיפוי והבנת החסמים העיקריים לשימוש במחשב, הן מבחינת חשש וחוסר ביטחון והן מבחינת צרכים להתאמה והנגשה.
- **חשיפה לתכני מחשב חדשים:** הרחבת האופקים של משתתפי הקורס ולימוד נושאים חדשים במחשב.

שיטות מחקר: בסיום הקורס בוצעו חמישה ראיונות עומק חצי מובנים עם משתתפי הקורס שערכו כעשרים דקות בממוצע. הראיון המובנה למחצה כולל פרוטוקול ובו כ-15 שאלות קונקרטיות אותן ישאל החוקר (ראה נספח מס' 1), אך הוא גם מאפשר מרווח לשינויים ותוספות בהתאם למתרחש בשדה ולהתפתחות הראיון. חשוב להדגיש כי המטרה בראיונות עומק ככלל היא אינה לקבל תשובות לשאלת המחקר או להשערות אלא לנסות להבין את החוויה של המרואיינים ואת המשמעות שהם מייחסים לאותה חוויה (שקדי, 2003).

מגבלות המחקר: יש להתייחס אל דברי המשתתפים בזהירות מסוימת ולסייג את הנאמר. ראשית, יש לציין כי מדובר במשתתפים בעלי שיתוק מוחין וכי רמתם הלשונית נמוכה וקשה להם לבטא את עצמם בצורה טובה, ברורה וקוהרנטית. שנית, יתכן כי המשתתפים נוטים לצבוע בצבעים אופטימיים את חוויתם מהקורס ולהדגיש את הטוב שהיה בו מבחינתם ופחות להדגיש את הקשיים או את התסכול שהם חווים כאשר הם משתמשים במחשב. שלישית, בשל מספר המשתתפים הנמוך ורמתם הלשונית הנמוכה יש לציין כי לא ניתן לבצע ניתוח תימתי כמקובל מראיונות עומק חצי מובנים.

סיכום הממצאים: נראה כי קורס גולשים נגישים היה חוויה חיובית, מלמדת ומעשירה עבור משתתפי הקורס. כמו כן ניתן לראות כי משתתפי הקורס הרחיבו את הידע שלהם והגדילו את השימוש במחשב לעומת המצב בו היו בתחילת הקורס. כמו כן, נראה כי רמת הנוכחות של המשתתפים הייתה גבוהה וכי המשתתפים למדו והבינו את חשיבות העזרים עבורם לשימוש ותפעול המחשב. בנוסף חלק מהמשתתפים מרגישים יותר עצמאיים בנוגע לשימוש במחשב אך מרביתם מציינים שהם עדיין נזקקים לעזרה בכך. מבחינת גודל הקורס ושיתוף הפעולה עם שאר חברי הקורס, נראה כי חלק מהמשתתפים מציינים כי נהנו מאוד מנוכחות האחרים בקורס וחלק טוענים כי נוכחות האחרים הפריעה להם להתרכז וללמוד.

הפקת לקחים: בחלק זה יוצגו הלקחים המרכזיים שהעלו המעורבים בקורס:

1. הוספת עוזר מדריך: היות והשונות בין המשתתפים בקורס גבוהה מאוד, גם מבחינת יכולות קוגניטיביות, גם מבחינת הנגשות והתאמות וגם מבחינת תחומי העניין האישיים שלהם, יש צורך בהגדלת צוות הקורס בכדי לאפשר מתן תשומת לב אישית יותר לכל משתתף.
2. הגבלת מספר המשתתפים: מומלץ לא לעבור על 4-5 משתתפים בקבוצה עם 2 אנשי הדרכה.
3. הארכת משך הקורס: היות וקצת הלמידה איטי ונדרשת חזרה רבה והטמעה חוזרת בכל שיעור, מומלץ להאריך את משך הקורס מ-48 שעות ל-60 שעות לכל הפחות.
4. תרגול בין שיעורים: במידת האפשר ולפי יכולות הגוף השותף להפעלה, להקצות זמן שימוש חופשי במחשב בין שיעור לשיעור בפיקוח אחת מחברי הצוות של מרכז היום כדי להעמיק בהטמעת הידע.
5. התאמות פיזיות: על מרכז היום להיות מצויד בכל ההתאמות וההנגשות הנדרשות לכל משתתף. בנוסף, יש להקצות זמן בתחילת כל שיעור להתאמות קטנות של ההנגשות כדי לאפשר התחלת עבודה.
6. הכנת הכיתה למפגשים: באחריות מרכז היום לדאוג שהכיתה מסודרת ומאורגנת לפני תחילת כל שיעור, שההנגשות הנחוצות קיימות וכל התוכנות שאמורות להילמד מותקנות על המחשבים.
7. פיתוח תוכן: מומלץ לעבוד עם מנחה מקצועי מתחום המחשבים וריפוי בעיסוק שיוכל לסייע בהתאמת התכנים ליכולות של כל משתתף בכדי לאפשר מיצוי מקסימלי של התפתחות ולמידה.
8. ליווי מקצועי למדריך: רצוי להקצות איש מקצוע מתחום הריפוי בעיסוק או עבודה סוציאלית להכוונת המדריך והתמודדות עם אתגרים רגשיים שהקורס מעלה.

פירוט השפעת הקורס על המשתתפים לפי הגדרות מטרות לכל משתתף ותוצרי ראינות הסיום:

בחלק זה של הדו"ח תוצג ההשפעה של הקורס על המשתתפים כמו גם השינוי שעברו במהלכו, עבור כל משתתף בתחילת הקורס והוגדרו מטרות לסיום הקורס. להלן הממצאים:

ארז עמר - מטרות שהוגדרו עבורו לקורס:

1. שימוש עצמאי במחשב ללא תיווך.

2. לימוד הבסיס מעבר לרצון ללמוד את נושא השירים (כתיבה הקלטה ועוד).

ציפיות המשתתף מהקורס: ארז רוצה ללמוד לגלוש באינטרנט ושנראה לו אתרים מעניינים.

ראיון הסיום: ארז מציין כי היה לו מעניין בקורס וכי הוא מרגיש שהוא יודע הכל על מחשבים. במהלך הקורס הוא למד לפתוח אינטרנט ופייסבוק ובבית הוא אוהב לשחק במחשב במיוחד במשחק עם הקוף. מבחינת התאמות, ארז משתמש בעכבר גולה ובמכסה למקלדת. בנוסף, ארז מרגיש שהוא צריך יותר מקום (שטח) פיזי לעבוד בו כי הוא מתקשה לעבוד ליד אנשים נוספים ומציין שיותר קל לו כשיש אייקונים גדולים על המסך.

ארז הגיע והשתתף בכל השיעורים, הוא נהנה מהקורס והמדריכים (שלמה ורינת) והיה לו נחמד עם שאר החברים בקורס. מבחינת השימוש במחשב, ארז טוען כי הוא מרגיש שהוא משתמש במחשב באותה כמות כמו לפני שהוא התחיל להשתתף בקורס. באשר לשימוש במחשב בביתו, ארז מציין שהוא יושב אחר הצהריים בבית ומשתמש במחשב בעיקר בפייסבוק למרות שהוא מציין כי יש לו קשיים עם סיסמת הכניסה ושהוא צריך עזרה להיכנס לפייסבוק שלו. מבחינת תדירות השימוש, הוא טוען שלפעמים הוא משתמש הרבה במחשב ולפעמים מעט. לסיום ארז מציין שהוא היה רוצה יותר ללמוד על השימוש במייל ובפייסבוק.

איציק איזודרופר - מטרות שהוגדרו עבורו לקורס:

1. שימוש עצמאי פיזי לוגיסטי במחשב.

ציפיות המשתתף מהקורס: להכיר תכנות חדשות במחשב. בנוסף, היה רוצה להכיר ולתפעל את המחשב לבד ומציין כי סרטים ועשיית סרטים במחשב מעניינים אותו.

ראיון הסיום: איציק מציין כי הקורס היה מרתק במיוחד איך שהציגו אותו, *”יהם נכנסו לפרטים ולא הציגו אותו בצורה שטחית”*. במהלך הקורס איציק למד סמלים, דואר ואיך לשלוט במחשב. לאיציק יש מחשב בבית אבל בלי מצלמה והוא נעזר במשפחה לשימוש במחשב. המצלמה בה הוא משתמש היא של המקום (צעד קדימה) והוא היה רוצה שיהיה לו אחת כזאת גם בבית. מבחינת התאמות, הוא מציין שיש לו מצלמה שפיתחו עבורו וזה עוזר לו לשלוט במחשב כעכבר ושבעזרת המצלמה הוא מצליח לשלוט באייקונים בכל הגדלים.

איציק טוען שהוא השתתף בכל השיעורים ושהוא נהנה בעיקר מהמשחקים. לטענתו, הוא למד וזה שיפר לו את הזיכרון. מציין ששיחק גם בלפוצץ בועות ושזה עוזר לו להתמקד עם המצלמה. בנוגע לשילוב ולשיתוף הפעולה עם שאר החברים בקורס, איציק טוען שהיה טוב אבל קצת עמוס עם

שאר החברים בקורס ושהוא היה רוצה שיהיו פחות אנשים. לטענתו אם זה היה אחד על אחד אז זה היה מקל עליו להבין את החומר.

מבחינת השימוש במחשב, איציק מציין כי הוא לא פוחד להשתמש במחשב ושהיום הוא משתמש במחשב יותר מלפני הקורס, בעיקר לכתובה ולמשחק. "קודם הייתי תקוע ולא הבנתי מה זה מחשב – היום אני יודע איך להשתמש במחשב ומשתמש בו הרבה". בנוסף הוא מציין שהוא משתמש בפייסבוק ומצליח להשתמש בו גם בבית וגם במרכז ויש לו חברים בפייסבוק. כמו כן, היה רוצה להתקדם בעוד קורס ולעשות דברים באופן יותר עצמאי כי עכשיו הוא נעזר באנשים שבביל להשתמש במחשב. "להיעזר טיפה אבל לא כל היום". הוא היה רוצה גם ללמוד הקלדה וירטואלית ולכתוב מכתב.

לסיום הראיון איציק מאחל לנו להמשיך ולהתקדם ולעשות דברים טובים.

אפרת מועלם - מטרות שהוגדרו עבורה לקורס :

1. הורדת רמת החרדה משימוש במחשב.

ציפיות המשתתפת מהקורס: אפרת הייתה רוצה ללמוד לשמוע מוסיקה ביוטיוב ולהשתמש בפייסבוק. מציינת כי היא פחות מכירה תוכנות מחשב ושהיא הייתה רוצה ללמוד ולהכיר תוכנות. אפרת מביעה שאיפה לעצמאות והייתה רוצה להגיע למצב שאם יבקשו ממנה לעשות משהו באינטרנט היא תדע לבצע ללא סיוע מאחרים.

ראיון הסיום: אפרת מרגישה שהקורס היה כיף ומאתגר ומציינת שהיא נהנתה לבחור תמונות, מעברים וצלילים וגם לצייר. בנוסף נהנתה לשחק במשחק ההתאמה, זה תרם לה לתחושת המסוגלות. "יהיה לי כיף להיות עם שאר החברים בקורס, לא להיות לבד". מבחינת התאמות, אפרת מציינת שהמסך חייב להיות קרוב אליה ושהעזרים צריכים להיות נגישים, כגון רשימת הסיסמאות שלה לאתרים. אפשרת מעידה כי למדה להשתמש בפאוור פוינט, לשים מעברים וצלילים לתמונה וגם רקע. בנוסף, אפרת מציינת שהיא נכנסת לגוגל. ככלל, נראה שהיא שולטת יותר במחשבים מאשר בתחילת הקורס.

באשר לשימוש במחשב בביתה, אפרת מציינת שאתמול היא השתמשה במחשב כדי לראות תמונות של אמא שלה מטיול בחו"ל. עם זאת, היא משתמשת לעיתים רחוקות במחשב בביתה וגם בפייסבוק. לטענתה במחשבים במרכז היום היא משתמשת רק במהלך השיעורים. זאת היות והיא חוששת להשתמש במחשב ולהרוס אותו כי היא לא יודעת לתקן אותו. לטענתה היא "לא טכנאית". חשש זה עדיין קיים אצל אפרת אך פחות משהיה בתחילת הקורס. בהמשך לכך היא מציינת שהיא משתמשת כיום בפאוור פוינט, לטענתה היא לא הכירה את התוכנה קודם וכיום היא משתמשת בה יותר.

לסיום, אפרת מביעה רצון להמשיך בקורס כי היה לה מאוד כיף להשתתף בקורס.

תהילה זיגל - מטרות שהוגדרו עבורה לקורס :

1. העלאת רמת הביטחון בשימוש במחשב.

2. הפחתת הצורך בתיווך (יותר מבחינה לוגיסטית) עבור השימוש במחשב.

ראיון הסיום: תהילה מציינת שהקורס היה נהדר, היה לה קל ושהיא הצליחה בקורס להפעיל את העכבר עם הגולה. בנוסף היא נהנתה הכי לשמוע מוזיקה ולראות את האלופה. בנוסף, היא אהבה לעבוד עם התמונות ולהשתמש באורגן. עם זאת, היא לא הכי זוכרת איך להיכנס לבד לתמונות ולבחור אותן ומרגישה שהיא עדיין צריכה קצת עזרה בכך. מבחינת התאמות, יש לה בית מחשב וגם מקלדת מותאמת והיא מודעת לחשיבות של להביא את העזרים לשיעור במרכז דבר שפיתחה במהלך הקורס.

מבחינת הנוכחות וההשתתפות בשיעורים, תהילה מציינת שהיא הייתה מגיעה למרבית השיעורים, בתחילה היה לה קושי להשתלב ולהשתתף אבל אחר כך כשהתגברה על קושי זה היא הגיע לכל השיעורים ונהנתה מהם. עם זאת, היא מציינת שהיה לה טוב עם שאר החברים אבל הייתה רוצה קורס פרטי שבו היא תוכל להתרכז יותר. הנוכחות של החברים מפריעה לה ושיש הטרדה של חברים אחרים שנמצאים במרכז ומרעישים.

באשר לשימוש במחשב, כיום היא משתמשת יותר במחשב בבית, בעיקר בשביל לכתוב והיא נעזרת באחותה בשביל לעשות זאת. תהילה מספרת שהיא שומרת את מה שהיא כותבת על המחשב. בנוסף, היא מרגישה שכיום היא יכולה להיכנס למחשב אך לפעמים היא מסתייעת באחרים בעיקר לשימוש בפייסבוק. בבית וגם במרכז, הסמלים שעל המחשבים שלה גדולים וזה עוזר לה להשתמש במחשב. נכנסת ליוטיוב בשביל לשמוע מוזיקה בעזרתם של אחרים. תהילה מרגישה כיום יותר בטוחה להשתמש במחשב ולא פוחדת להשתמש לבד.

לסיום היא הייתה רוצה ללמוד ולשמוע שירים כורדים ולעשות מנגינות. כמו כן, היא מביעה את רצונה להשתתף בעוד קורס. היא אומרת שכשהיא עצבנית זה טוב שהיא משתתפת בקורס כי זה מרגיע אותה.

מונה - מטרות שהוגדרו עבורה לקורס:

1. לאפשר רמת שימוש כלשהי, גם אם מאוד בסיסית, במחשב ובאביזריו.

ראיון הסיום: מונה מציינת שהקורס היה כיף, שהיא נהנתה מלשחק במשחק עם המספרים ומלצייר ציורים בתוכנה שלמדה במהלך הקורס. היא מרגישה שהיא יכולה לצייר לבד ציורים בעזרת העט של האיפד. בנוסף, היה לה כיף עם שאר החברים בקורס והיא הרגישה שזה עזר לה ללמוד ושזה לא הפריע לה ללמוד.

מבחינת השימוש במחשב, למונה אין מחשב בבית והיא משתמשת במחשב רק במרכז היום. עם זאת, היא מציינת שהיא כיום משתמשת יותר במחשבים שבמרכז מאשר לפני תחילת הקורס ומרגישה יותר בטוחה להשתמש במחשב. אך עם זאת, לטענתה, אם יש מישהו שעוזר לה זה יותר טוב כי היא צריכה עזרה והכוונה.

לסיום מונה הייתה רוצה ללמוד עוד משחקים כמו המספרים והקובייה עם המספרים (לזרוק את הקובייה).

נספחים:

נספח 1 : שאלון הסיום

שאלות עבור ראיון הסיום:

1. איך היה בשבילך הקורס?
2. האם הגעת והשתתפת בכל השיעורים?
3. האם יש לך עזרים שמסייעים לך להשתמש במחשב בשיעורים ובבית?
4. האם הבאת אותם לשיעורים?
5. האם זה חשוב לדעתך להביא אותם לשיעורים?
6. מה למדת בקורס?
7. ממה הכי נהנית בקורס? – דוגמה
8. היית רוצה ללמוד דברים נוספים שלא למדת בקורס?
9. האם אתה ממשיך להשתמש במה שלמדת בקורס גם בבית או במקומות אחרים?
10. כיום לאחר הקורס, האם אתה משתמש יותר במחשב ממה שהיית משתמש בו לפני הקורס?
11. אתה יכול לתת לי דוגמאות.
12. האם אתה מרגיש שאתה יכול לעשות דברים בכוחות עצמך שלא יכולת לעשות קודם.
13. האם היום אתה משתמש יותר ברשתות חברתיות?, אתה יכול לתת לי דוגמא.
14. היום לאחר הקורס, האם יש לך חששות משימוש במחשב?
15. איך היה לך עם שאר החברים בקורס?

נספח 2: דו"ח סיכום פעילות של רינת עמיר שהדריכה את החצי השני של הקורס

במסגרת הדרכת מחשבים שנערכה על ידי בקורס גולשים נגישים שהתקיים בעמותת 'צעד קדימה' בתאריכים 18.1.15-26.11.14 כמ"מ מדריך קודם. ובהמשך לפרוט שדווח במערכת המחשוב של העמותה מפורטים להלן עיקרי סיכום תהליך העבודה שנעשה עם המשתתפים:

תיאור הפעילות: כידוע במסגרת הפעילות השתתפו חמישה תלמידים המתמודדים עם CP בעלי יכולות תפקודיות שונות, מתווה הפעילות כלל ארבעה שלבים עקריים:

א. הכרות עם המשתתפים תוך ברור תחומי עניין ופנאי שלהם, הסבר לגבי מסגרת הפעילות- משך וסיום.

ב. נעשתה הערכת יכולות המשתתפים ע"מ לבחון את תכני הלימוד, באמצעות תצפית ועבודה אישית עם המשתתפים. (ICF- Medical model) יחד עם הכוונה מקצועית של מרבי"ע מטעם עמותת צעד קדימה ומנהל המרכז. לצד הכוונה חיצונית של רכזת מחשבים העוסקת בקידום אוכלוסיות בעלי צרכים מיוחדים באמצעות מחשב.

ג. בסיס ההתערבות היה ע"מ להביא לקידום אופטימלי באמצעות שיפור היכולות והמימונויות הקיימות. (bottom- up) לכל משתתף הותאם ציוד ועזרים המאפשרים הנגשה בסיסית במחשב יחד עם אתרים (חינמיים בשלב זה) ונושאי למידה בהתאם לתחומי העניין. מטרות שנקבעו במסגרת תכנית זו היו בעירן קבוצתיות ויפורטו בהמשך.

ד. בחינת התוכנית ומדידת התהליך נערכה במהלך השיעורים וסוכמה בשיעור האחרון שכללה הצגת קובץ עבודה (מצגת PowerPoint) בפני שאר משתתפי הקבוצה בו נדרשו המשתתפים להציג את שלבי התהליך העשייה ולבטא בעצמם את אשר עשו, כל משתתף קיבל תעודה מטעם העמותה.

מטרות: מטרות שנבנו במסגרת הקורס היו בעיקרן קבוצתיות שכן קיים קושי להגיע אל כל המשתתפים באופן פרטני ובהתחשב ברמות התפקוד השונות:

1. רמת ההתמדה – של המשתתפים בהגיעם עם הציוד הדרוש לקורס. נעשה תהליך משמעותי בו המשתתפים זכרו להביא את הציוד הדרוש לשיעור בשונה מהמצב בו היו בתחילה יחד עם העלאת מוטיבציה שנראתה משמעותית יותר בקרב חלקם במהלך המפגשים.

2. מידת ההשתתפות- מתייחסת להשתתפות מילולית במהלך השיעור והשתתפות מוטורית עם אביזרי ההנגשה השונים. נראה שיפור יכולות תפקודיים בקרב חלק מהמשתתפים.

3. יחסים בין אישיים – שמירה על קשרים הולמים במהלך השיעור תוך מתן חיזוק ופידבק חיובי על ביצוע משימה, המתנה בסבלנות למדריך המאפשרת למשתתפים אחרים לקבל עזרה.

משתתפים: המשתתפים בעלי יכולות טובים באופן יחסי. קיימים פערים משמעותיים בין יכולותיהם מבחינה מוטורית, תפקודית קוגניטיבית נראה כי באופן חלקי נעשתה התקדמות הדרגתית אצל רובם. לגבי התקדמות אישית שנראתה לעניות דעתי יפרוט להלן:

ארז עמר - במסגרת הקורס גילה עניין במשחקי קוגניטיביים מאתגרים, בחירת תמונות של דברים הנוגעים ללבו. נראה כי ניתן להמשיך ולשפר אצלו מיומנות שימוש בעכבר ה trackball כאשר העכבר ממוקם במרכז טווח התנועה שלו. סמלים גדולים ושולחן העבודה נקי ממסיחים יעזרו. במקרים מסוימים העדיף שימוש במקלדת וירטואלית על פני מקלדת רגילה.

התקבל רושם כי ארז בחור חכם, ורגיש. במענה לשאלות סגורות ענה בהתאם למצופה. בעל מודעות גבוהה ביחס למצבו ותפקודו מבטא תסכול במקרים של חוסר הצלחה. יכולת הביטוי הרגשית שלו גבוהה והיא באה לידי ביטוי בתנועות וגיסטות לצד מחמאות מילוליות שלעיתים נותן לחברים. כישרון הכתיבה שלו בא לידי ביטוי בכתיבת שירים יחד עם אמו ובמסגרת השיעור דרך יצירת קשר כתוב באמצעות הודעות בפייסבוק.

תהילה זיגל - התקבל רושם כי תהילה בחורה רגישה, עדינה ונהנית מהאזנה למוסיקה. בהשתתפות הקבוצתית נמנעה מלהביע עצמה, אך עשתה זאת יפה לקראת סיום הקורס כשהרגישה יותר בטוחה. במשחקי אתרים חווייתיים הקשורים בנגינה יצרה מנגינות בעצמה נהנתה להקדיש אותם למכרים ולהשמיע לסובבים. נראה כי יכולת הוויזואלית שלה תהיה טובה יותר כאשר הצבעים יהיו ניגודיים. אתגור באמצעות משחקים קוגניטיביים מרתיעים אותה אך בהכוונה איטית ומדריכה היא מצליחה, שיחקה משחק זיכרון של 8 קלפים בהצלחה. מאחר ואינה קוראת וכותבת אתרים עם גירוי ויזואלי ופידבק אודיטורי מסייעים בהתקדמותה.

איציק איזדרופר - במסגרת שעה וחצי של פעילות ועבודה נראה שיפור בדיוק הגרירה וה'לחיצה' שלו עם המצלמה שהותאמה לו, כאשר בתחילה התמקד באזורים מרכזיים של המסך בעת משחק זיכרון ולאחר תרגול ולמידה הצליח להגיע לאזורים מרוחקים יותר, יכולת הרצון וההתמדה שלו ראויים לציון הוא נראה מזיע לעיתים כשהתאמץ והתרכז להשגת מטרה. המשך עבודה על דיוק ושהייה עם עכבר לצורך לחיצה תקדם.

התקבל רושם כי איציק בחור חכם, רגיש ונעים בעל יכולת זיכרון והבנה טובים, במענה לשאלות פתוחות ידע להביע את רצונו ואף סייע ותירגם משפטים של חברים כשלא הובנו, במהלך סיכומי השיעור ביטא את הקשיים שלו באופן מילולי כדוגמת הקושי בלעבוד עם לחצנים קטנים או לחלופין משחק שלא פעל כמו שצריך.

מונה - התקבל רושם כי מונה בחורה חייכנית נעימה ושקטה, במסגרת הזמן המצומצם והנוכחות החלקית שלה בשיעורים קשה היה להכיר אותה ולעמוד על טיבה. במעט שהשתתפה נראה שהבינה משימה עם הכוונה צמודה מאוד ברורה, עבדה עם מחשב אייפד צמוד אליה כאשר היא גוררת עם עפרון או אצבע ממרחק קצר. נראה כי אצלה צריך ליווי מאוד צמוד ע"מ להביא להישג יותר משמעותי, במסגרת הפעילות התנסתה בצביעה ע"י פעולה של הזזת עפרון שלא כללה לחיצה.

אפרת מועלם - במסגרת השיעורים הבינה את המטלות הנדרשות לביצוע אך נראה כי מתקשה למקד קשב בשני דברים שונים, דיבור בקול בסביבתה מסיח אותה. היכולת הוויזואלית שלה ביחס לשאר חברתי הקבוצה טובה יותר. מצליחה לראות אייקונים קטנים ולהשתמש בסמן סטנדרטי של עכבר. נראה כי חשוב להקפיד בעבודה עמה על הפרדה בין הוראות לבין הזמן בו מבצעת אותם. ציינה כי נוכחות אנשים רבים בסביבה פחות נעימה לה, כותבת יפה עם המקלדת

יחד עם ההתאמות שעומדים לרשותה קצב הכתיבה איטי ויכול להיות שבמידת הרצון שלה טוב יהיה לקדם אותה.

התקבל רושם כי אפרת בחורה רגישה, מבינה את המחשב ככלי עבודה, מרבה לבטא עצמה באופן מילולי היא מרבה לספר על תחושות ורגשות שלה, יחד עם זאת מביעה רצון לסייע לשאר משתתפי הקבוצה במצבים שונים בהם זקקים לעזרה.

המלצות:

1. **עוזר מדריך צמוד** - לאור העובדה כי עבודה עם אנשים בעלי לקות זו מצריכה קצב הדרכה איטי והתעסקות טכנית בתחילת כל שיעור סביב המחשבים נראה כי קיימת חשיבות רבה מאוד לקבוצה של משתתפים בעלי יכולות דומות לצד סיוע של איש צוות נוסף למדריך.
 2. **תכני למידה ותוכנות מותאמים** - אתרי הגלישה ותכני לימוד מתאימים ניתן למצוא במאגר קיים של מט"ח ואתרי גיינג'ים נוספים (בתשלום) שעשוי לקדם מאוד את המשתתפים.
 3. **סביבת עבודה** - נראה כי קיימת חשיבות רבה לסביבת עבודה מסודרת הן במחשבים עצמם (שלא תתאפשר גישה למי שאינו מהמשתתפים, הכוללת שמירת קבצים המפריעים לעבודה) והן לסביבה הפיזית המצריכה סדר בציווד המותאם.
 4. **הכוונה מקצועית למדריך** - נראה כי על המדריך להיות בעל ידע מקצועי במחשבים יחד עם גישה טיפולית מכוונת ומעודדת לימוד עשייה. הכוונת איש מקצוע בתחום הטיפולי נראתה הכרחית במסגרת עבודתי.
- הייתה לי הזכות להיות שותפה בתהליך למידה מאתגר במסגרת העמותה, לצד תמיכה של מנהל הפרויקטים גלעד שוברט, ועל כך נתונה תודתי.

בברכה,

רינת עמיר